

PPK w Praktyce: Autozapis

PPK w praktyce:

Autozapis

Wydawnictwo
PFR Portal PPK sp. z o.o.
Warszawa • 2022 Wydanie II

Data wydania: 14.12.2022 r.

ISBN 978-83-66363-11-3

9 788366 363113

1. Wprowadzenie.....	4
2. Pierwszy - ponowny autozapis w 2023 roku.....	7
3. Obowiązki pracodawcy.....	9
3.1 Obowiązek informacyjny – do końca lutego 2023 r.	9
3.2 Obowiązek dokonywania wpłat do PPK - od 1 kwietnia 2023 r. ..	11
3.3 Osoby 55+ na innych zasadach.....	13
4. Pytania i odpowiedzi.....	18

1. Wprowadzenie

Pracodawca nie musi uzyskać zgody pracownika, aby zapisać go do PPK. W programie tym obowiązuje bowiem tzw. autozapis. Oznacza to, że jeśli osoba zatrudniona nie złoży deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, powinna zostać zapisana do programu automatycznie. Potem może oczywiście zrezygnować - uczestnictwo w PPK jest bowiem dla osoby zatrudnionej całkowicie dobrowolne.

Automatyczny zapis (autozapis) dotyczy jednak tylko osób między 18. a 55. rokiem życia. Osoby takie, aby stać się uczestnikiem PPK i zacząć oszczędzać, nie muszą podejmować żadnych działań. To pracodawca ma obowiązek zapisać je do PPK.

Pracownicy, którzy ukończyli 55 lat, ale nie ukończyli 70 lat, aby przystąpić do tego programu, powinni złożyć pracodawcy wniosek o zawarcie w ich imieniu i na ich rzecz umowy o prowadzenie PPK. Osoby, które mają ukończone 70 lat, nie mogą zostać zapisane do PPK.

Warto podkreślić, że choć pracodawca wszystkie osoby spełniające definicję osoby zatrudnionej, które mają 18 lat i nie ukończyły jeszcze 55. roku życia powinien zapisać do PPK automatycznie, nie oznacza to jednak, że osoby te w kwestii swojego uczestnictwa w PPK nie mają nic do powiedzenia.

W sytuacji, gdy pracownik, będący we wskazanym wyżej przedziale wiekowym, nie jest zainteresowany oszczędzaniem w pracowniczym planie kapitałowym, może złożyć pracodawcy deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Jeśli zrobi to przed zawarciem w jego imieniu umowy o prowadzenie PPK, nie zostanie uczestnikiem tego programu (nie zostanie zgłoszony przez pracodawcę do instytucji finansowej). Jeśli po zawarciu takiej umowy złoży deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, to od momentu złożenia tej deklaracji pracodawca nie może już dokonać żadnej wpłaty do PPK.

WAŻNE

Deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK obowiązuje od momentu jej złożenia. Oznacza to, że jeśli złożył ją pracownik, który nie chce zostać uczestnikiem PPK, pracodawca – po otrzymaniu tej deklaracji – nie może już zawrzeć w jego imieniu i na jego rzecz umowy o prowadzenie PPK. Złożenie przez uczestnika PPK deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK obowiązuje natomiast pracodawcę do zaprzestania ich odprowadzania, począwszy od chwili, w której uczestnik PPK złożył tę deklarację.

Deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK można w każdej chwili „odwołać”. Wystarczy złożyć pracodawcy wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. Jeżeli wniosek o dokonywanie wpłat do PPK złoży osoba zatrudniona, w imieniu i na rzecz której nie została zawarta umowa o prowadzenie PPK (osoba ta złożyła deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK przed zawarciem w jej imieniu i na jej rzecz umowy o prowadzenie PPK), obowiązek naliczenia wpłat do PPK będzie poprzedzony obowiązkiem zawarcia w imieniu i na rzecz tej osoby umowy o prowadzenie PPK. Umowę o prowadzenie PPK należy zawrzeć niezwłocznie - o ile to możliwe, tak, aby naliczyć i pobrać wpłaty już od najbliższego wynagrodzenia wypłaconego po złożeniu przez tę osobę wniosku o dokonywanie wpłat do PPK. Jeśli wniosek taki złożył uczestnik PPK, który wcześniej złożył deklarację o rezygnacji z wpłat do PPK, pracodawca zobowiązany jest takie wpłaty wznowić.

Wpłaty do PPK dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. Oznacza to, że wpłaty do PPK należy naliczyć i pobrać już w miesiącu złożenia tego wniosku i dokonać tych wpłat w miesiącu następnym.

Przykład: Wpłaty nalicza się od pierwszego wynagrodzenia

Pracownik „zapisany” do PPK na początku sierpnia, złożył pracodawcy deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Od tego momentu pracodawca nie może już dokonać żadnej wpłaty do instytucji finansowej, nie powinien także naliczać i pobierać wpłat od wynagrodzeń wypłaconych pracownikowi w tym miesiącu. Po miesiącu, pracownik zmienił zdanie i 5 września złożył pracodawcy pisemny wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. Oznacza to, że od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego mu po złożeniu tego wniosku (np. 28 września) pracodawca naliczy już wpłaty do PPK, które odprowadzi na rachunek PPK pracownika do 15 października.

WAŻNE

Podmiot zatrudniający nie dokonuje wpłat do PPK za uczestnika, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, a następnie po ukończeniu 70 lat złożył wniosek o dokonywanie wpłat. Oznacza to, że uczestnik PPK, który złożył deklarację o rezygnacji, może w dowolnym momencie, ale nie później niż do przedednia 70. urodzin, złożyć skutecznie wniosek o dokonywanie wpłat.

Uwaga!

Pracownik, który złoży deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, musi liczyć się z tym, że co cztery lata tzw. autozapis będzie ponawiany. Pierwszy raz w 2023 roku. Następny termin autozapisu/wznowienia wpłat do PPK wypadnie w 2027 roku, a kolejny w 2031 roku itd.

W broszurze wyjaśnimy:

- **kogo obejmie tzw. ponowny autozapis,**
- **czy automatyczne „zapisanie” do PPK zależy od wieku osoby zatrudnionej,**
- **czy raz złożona deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK obowiązuje bezterminowo,**
- **jak wrócić do oszczędzania w PPK,**
- **jakie obowiązki związane z tzw. autozapisem ma pracodawca.**

2. Pierwszy - ponowny autozapis w 2023 roku

Używane potocznie sformułowanie „autozapis” czy „ponowny autozapis” należy rozumieć szeroko. W tym przypadku chodzi bowiem nie tylko o automatyczne „zapisanie” do tego programu osób, które zrezygnowały z uczestnictwa w PPK przed zawarciem w ich imieniu i na ich rzecz umowy o prowadzenie PPK (chodzi tu oczywiście o osoby w wieku 18-55 lat, czyli osoby „zapisywane” do PPK automatycznie, a nie na wniosek), ale także o wznowienie wpłat do PPK za uczestników programu, którzy wcześniej zrezygnowali z ich dokonywania.

WAŻNE

Raz złożona deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat jest skuteczna do ostatniego dnia lutego roku, w którym będzie miał miejsce autozapis, chyba, że uczestnik PPK (albo osoba zatrudniona niebędąca uczestnikiem PPK) wcześniej złoży wniosek o dokonywanie wpłat do PPK, a tym samym „wycofa” się ze złożonej wcześniej deklaracji o rezygnacji.

Oznacza to, że pracodawca co 4 lata jest zobowiązany (pierwszy raz w 2023 roku):

- **„zapisać” do programu osoby, dla których wcześniej – w związku z tym, że złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywaniu wpłat do PPK – nie zawarł umowy o prowadzenie PPK; pracodawca ma obowiązek „zapisać” je do programu, a więc zawrzeć w ich imieniu i na ich rzecz umowę o prowadzenie PPK, a następnie naliczać, pobierać i dokonywać wpłat do PPK za te osoby, a także**
- **wznowić wpłaty do PPK za uczestników programu, którzy złożyli wcześniej deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK,**

chyba, że osoba zatrudniona/uczestnik PPK ponownie zrezygnuje z dokonywania wpłat do PPK, składając podmiotowi zatrudniającemu deklarację o rezygnacji.

Przykład: „Zapisanie” osoby zatrudnionej do PPK

Pracodawca zawarł umowę o prowadzenie PPK dla zatrudnionych u siebie osób w listopadzie 2021 roku. Wcześniej jednak część pracowników złożyła mu deklaracje o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, w związku z czym nie zostali „zapisani” do PPK. Deklaracje te, jeśli nie zostaną wcześniej przez pracowników „odwołane” (w praktyce pracownik robi to

składając pracodawcy wniosek o dokonywanie wpłat do PPK), będą wiązać pracodawcę tylko do końca lutego 2023 roku. Oznacza to, że pracodawca znów będzie miał obowiązek „zapisać” te osoby do programu, oczywiście pod warunkiem, że osoby te nie złożą ponownie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

Przykład: Wznowienie wpłat do PPK

Uczestnik PPK złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat w czerwcu 2020 roku. Ta deklaracja, o ile uczestnik programu w międzyczasie jej nie odwoła (nie złoży wniosku o dokonywanie wpłat do PPK), będzie obowiązywała do końca lutego 2023 roku. Do końca lutego 2023 roku pracodawca powinien poinformować tego uczestnika o wznowieniu dokonywania wpłat, począwszy od 1 kwietnia 2023 r. Jeżeli - po otrzymaniu tej informacji – pracownik najwcześniej w marcu 2023 roku, ponownie zrezygnuje z dokonywania wpłat, składając pracodawcy stosowną deklarację, takie wpłaty nie będą dokonywane. Kolejne wznowienie dokonywania wpłat do PPK nastąpi od 1 kwietnia 2027 r.

WAŻNE

Termin ponownego autozapisu jest taki sam dla wszystkich podmiotów zatrudniających, niezależnie od tego, kiedy miało u nich miejsce wdrożenie PPK.

3. Obowiązki pracodawcy

3.1 Obowiązek informacyjny – do końca lutego 2023 r.

Ustawodawca zadbał, aby ponowny autozapis nie był dla nikogo zaskoczeniem. Pracodawca ma bowiem obowiązek poinformować o nim osoby, które do momentu, w którym przekazywał będzie taką informację, złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat. Oznacza to, że informacja o ponownym autozapisie powinna trafić zarówno do:

- **osoby zatrudnionej, która złożyła taką deklarację przed zawarciem w jej imieniu i na jej rzecz umowy o prowadzenie PPK, jak i do**
- **uczestnika PPK, który złożył taką deklarację w trakcie oszczędzania w PPK.**

Wyjątek stanowią osoby, które po złożeniu deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, a przed dniem 1 kwietnia, ukończą 70. rok życia. Takich osób bowiem obowiązek informacyjny pracodawcy nie obejmuje – w niektórych przypadkach jednak, uwzględniając sytuację danego pracownika, rekomendowane jest, aby pracodawca przekazał mu informację dot. jego uprawnień dotyczących oszczędzania w PPK.

Przykład: Pracownik w wieku 55+

Pracownik złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK w 2021 roku, gdy jego pracodawca wdrażał ten program, w związku z czym nie został „zapisany” do PPK. W 2022 roku ukończył 55 lat. Do końca lutego 2023 roku pracodawca ma obowiązek poinformować go o ponownym autozapisie, ze wskazaniem, że wpłat do PPK - w ramach ponownego autozapisu - będzie dokonywać tylko na wniosek tego pracownika, złożony do ostatniego dnia lutego. W przypadku złożenia wniosku o dokonywanie wpłat do PPK przez tego pracownika, pracodawca zawrze w jego imieniu umowę o prowadzenie PPK, a wpłaty do PPK zaczną obliczać i pobierać poczynając od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego po zawarciu tej umowy).

Przykład: Uczestnik PPK, który w marcu 2023 roku ukończy 70 lat

Uczestnik PPK w 2022 roku złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. W marcu 2023 roku ukończy 70 lat. W tej sytuacji pracodawca nie wznowi za niego wpłat do PPK w ramach ponownego autozapisu. Gdyby jednak uczestnik PPK złożył wniosek o ponowne dokonywanie wpłat do PPK jeszcze w lutym 2023 roku, to pracodawca miałby obowiązek uwzględnić ten wniosek na zasadach ogólnych. W takim przypadku rekomendowane jest powiadomienie przez pracodawcę uczestnika PPK o jego sytuacji w zakresie oszczędzania w PPK, aby mógł on skorzystać z przysługujących mu uprawnień.

Pierwszy raz taką informację pracodawca ma obowiązek przekazać do ostatniego dnia lutego 2023 roku. Kolejne informacje przekazywać będzie co 4 lata (a więc do końca lutego 2027 roku, do końca lutego 2031 roku itd.).

Przykład: Skutki przekazania informacji znacznie przed terminem

Pracodawca chce poinformować pracowników o tzw. ponownym autozapisie do PPK oraz o związanym z tym ponownym dokonywaniu wpłat do PPK już we wrześniu 2022 roku. Przekazanie informacji w tym terminie nie będzie stanowiło wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 5 ustawy o PPK. Należy bowiem odróżnić działania edukacyjne w zakresie PPK od wykonania tego obowiązku informacyjnego przez pracodawcę. Deklaracje o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK złożone przez uczestników PPK/osoby zatrudnione do końca lutego 2023 roku przestaną obowiązywać od marca 2023 roku, w związku z czym od kwietnia 2023 roku pracodawca będzie dokonywał wpłat do PPK za te osoby, chyba że ponownie złożą one pracodawcy deklaracje o rezygnacji. Pracodawca ma obowiązek powiadomić je o tym do końca lutego 2023 roku - tak, aby mogły podjąć decyzję w sprawie gromadzenia środków w PPK. Przekazanie tych informacji przez pracodawcę np. pół roku wcześniej będzie - jak najbardziej dopuszczalnym - działaniem edukacyjnym, ale nie będzie wypełnieniem omawianego obowiązku informacyjnego.

Przykład: Informacja musi trafić do wszystkich osób uprawnionych do jej otrzymania

Załóżmy, że pracodawca na początku lutego 2023 roku poinformuje pracowników o tzw. ponownym autozapisie do PPK. Jeżeli pod koniec lutego zatrudni nowego pracownika, który od razu po zatrudnieniułoży mu deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, to informacja o tym, że deklaracja o rezygnacji przestanie obowiązywać od 1 marca musi zostać przekazana również temu pracownikowi.

Ustawa o PPK nie określa jak pracodawca powinien wywiązać się z nałożonego na niego obowiązku informacyjnego. Należy mieć jednak na uwadze, że pracodawca powinien zrobić to w takiej formie, aby w razie sporu mógł udowodnić, że faktycznie wywiązał się z obowiązku, jaki nakłada na niego ustawa o PPK.

3.2 Obowiązek dokonywania wpłat do PPK - od 1 kwietnia 2023 r.

Pracodawca zobowiązany jest co 4 lata (pierwszy raz w 2023 roku), od 1 kwietnia, dokonywać wpłat do PPK za osoby, które wcześniej złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, chyba, że osoba zatrudniona/uczestnik PPK ponownie zrezygnuje z dokonywania wpłat do PPK, składając podmiotowi zatrudniającemu deklarację o rezygnacji.

W przypadku osób zatrudnionych, dla których wcześniej – w związku z tym, że złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywaniu wpłat do PPK – nie została zawarta umowa o prowadzenie PPK, dokonanie wpłat musi być poprzedzone zawarciem umowy o prowadzenie PPK.

Przykład: Najpierw umowa o prowadzenie PPK, potem wpłaty

Pracownik (w wieku 40 lat) nie został uczestnikiem PPK, bo przed zawarciem dla niego umowy o prowadzenie PPK złożył pracodawcy deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Jeśli wcześniej pracownik ten nie złożył wniosku o dokonywanie wpłat, w lutym 2023 roku pracodawca poinformuje go, że od 1 kwietnia będzie dokonywał za niego wpłat do PPK. Aby było to możliwe, pracodawca jeszcze w marcu 2023 r. będzie musiał zawrzeć dla niego umowę o prowadzenie PPK (chyba że przed zawarciem tej umowy pracownik ponownie złoży deklarację o rezygnacji).

WAŻNE

Ponowną deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK można złożyć najwcześniej 1 marca w roku, w którym przypada tzw. ponowny autozapis. Poprzednio złożona deklaracja o rezygnacji jest bowiem skuteczna do ostatniego dnia lutego tego roku. Oczywiście dotyczy to sytuacji, gdy wcześniej uczestnik PPK (albo osoba zatrudniona niebędąca uczestnikiem PPK) nie złożył wniosku o dokonywanie wpłat do PPK.

Przykład: Ponowna deklaracja o rezygnacji

W 2022 roku pracownik złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. W lutym 2023 roku pracodawca poinformował go o tzw. ponownym autozapisie do tego programu, w związku z czym – następnego dnia po otrzymaniu tej informacji – pracownik złożył nową deklarację o rezygnacji. Żadna z tych deklaracji o rezygnacji (ani złożona w 2022 roku, ani złożona w lutym 2023 roku) nie będzie skuteczna od marca 2023 roku. Jeżeli pracownik nie chce oszczędzać w PPK, powinien złożyć deklarację o rezygnacji w marcu 2023 roku.

Ponowny autozapis: obowiązki pracodawcy - krok po kroku

1. do końca lutego 2023 roku - obowiązek poinformowania o autozapisie osób, które złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK;
2. w marcu 2023 roku – obliczenie i pobranie wpłat do PPK za te osoby, a wcześniej „zapisanie” do PPK osób, które nie są uczestnikami PPK - o ile osoby te nie złożą ponownie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK;
3. do 17 kwietnia 2023 roku (15 i 16 kwietnia to sobota i niedziela) - dokonanie wpłat do PPK za osoby wymienione w punktach powyżej - oczywiście, jeśli do tego czasu nie złożą one ponownie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK;
4. poinformowanie przez pracodawcę podmiotu zarządzającego instytucją finansową prowadzącą PPK o ponownym dokonywaniu wpłat za uczestników PPK; ten obowiązek nie znajduje zastosowania w odniesieniu do osób, które, przed tzw. ponownym autozapisem nie były uczestnikami PPK, ale zostały nimi w ramach tzw. ponownego autozapisu (pracodawca zawarł w ich imieniu umowę o prowadzenie PPK).

3.3 Osoby 55+ na innych zasadach

Ponowny autozapis nie obejmuje osób, które nie zostały „zapisane” do PPK z uwagi na to, że nie złożyły wniosku o zawarcie w ich imieniu i na ich rzecz umowy o prowadzenie PPK (dotyczy to osób w wieku 55+). Osoby te – z uwagi na swój wiek – nie składały bowiem deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

Ponownym autozapisem nie zostaną także objęte osoby, które wcześniej złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK i już po złożeniu takiej deklaracji, a przed dniem 1 kwietnia 2023 roku ukończą 55. rok życia. Pracodawca będzie mógł „zapisać” takie osoby do PPK albo wznowić naliczanie wpłat do PPK za te osoby od 1 marca 2023 roku wyłącznie na ich wniosek złożony do ostatniego dnia lutego 2023 roku. W przypadku osób zatrudnionych niebędących uczestnikami PPK chodzi tu o wniosek o zawarcie umowy o prowadzenie PPK, a w przypadku uczestników PPK, którzy zrezygnowali z dokonywania wpłat w trakcie oszczędzania w PPK - wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. Wówczas pierwsze wpłaty do PPK za te osoby pracodawca zobowiązany będzie dokonać od 1 kwietnia 2023 r. Będzie miał na to czas do 17 kwietnia 2023 r. (15 i 16 kwietnia to sobota i niedziela).

A co w sytuacji, gdy osoby w wieku 55+, które nie ukończyły jeszcze 70 lat, odpowiedni wniosek złożą w marcu, kwietniu lub jeszcze później? Odpowiedź na takie pytanie może być tylko jedna. Po otrzymaniu odpowiednio wniosku o zawarcie umowy o prowadzenie PPK albo wniosku o dokonywanie wpłat do PPK, pracodawca będzie zobowiązany wnioski te realizować. Zrobi to jednak nie w ramach autozapisu, a na zasadach ogólnych. W praktyce oznacza to, że będzie dokonywał wpłat do PPK za te osoby w terminie uzależnionym od daty złożenia przez nie odpowiedniego wniosku, a nie – jak to jest przy ponownym autozapisie - od 1 kwietnia 2023 roku.

Należy też pamiętać, że - w ramach autozapisu - podmiot zatrudniający nie może uwzględnić wniosku (o dokonywanie wpłat/o zawarcie umowy o prowadzenie PPK) osoby zatrudnionej albo uczestnika PPK, którzy złożyli deklarację o rezygnacji, ale przed dniem 1 kwietnia ukończyli 70 lat.

Przykład: Ukończenie 70 lat uniemożliwia wznowienie wpłat

Urodzony 10 stycznia 1952 r. uczestnik PPK w styczniu 2020 r. złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Załóżmy, że na początku marca 2023 roku złoży wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. W związku z tym, że na dzień złożenia wniosku będzie miał ukończone 70 lat, podmiot zatrudniający nie będzie mógł uwzględnić tego wniosku i dokonywać za niego wpłat do PPK.

Przykład: 55-latkowie muszą złożyć wniosek

Uczestnik PPK w lutym 2021 roku złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. 55 lat ukończy 31 grudnia 2022 r. Załóżmy, że w marcu 2023 r. nie złożył ponownie deklaracji o rezygnacji, ale nie złożył też wniosku o dokonywanie wpłat do PPK. W takiej sytuacji, w związku z tym, że uczestnik PPK przed 1 kwietnia 2023 r. ukończył 55 lat i nie złożył podmiotowi zatrudniającemu wniosku o dokonywanie wpłat do PPK, pracodawca - pomimo tego, że uczestnik PPK nie złożył nowej deklaracji o rezygnacji - nie będzie mógł, począwszy od 1 kwietnia, dokonywać wpłat za tego uczestnika.

Przykład: Złożenie wniosku o dokonywanie wpłat przez 55-latka do końca lutego 2023 r.

Uczestnik PPK, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, 20 marca 2023 r. skończy 55 lat. Pod koniec lutego 2023 r. pracownik ten złożył pracodawcy wniosek o dokonywanie wpłat. Już od wynagrodzenia wypłaconego mu w marcu pracodawca naliczy i pobierze wpłaty do PPK, które przekaże do instytucji finansowej od 1 do 17 kwietnia 2023 r. (15 i 16 kwietnia to sobota i niedziela).

Przykład: Złożenie wniosku o dokonywanie wpłat przez 55-latka w kwietniu 2023 r.

Uczestnik PPK, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat, 20 marca 2023 r. ukończy 55 lat. W związku z tym, że uczestnik ten nie złożył pracodawcy wniosku o dokonywanie wpłat do końca lutego 2023 r. nie zostanie on objęty ponownym autozapisem. Nie oznacza to jednak, że nie będzie mógł wrócić do oszczędzania w PPK. Jeśli złoży wniosek o dokonywanie wpłat w innym terminie np. w marcu lub później, pracodawca będzie musiał uwzględnić taki wniosek na zasadach ogólnych. Wpłaty do PPK dokonuje się wówczas począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. Oznacza to, że wpłaty do PPK należy naliczyć i pobrać już w miesiącu złożenia tego wniosku, a następnie dokonać tych wpłat w miesiącu następnym. W praktyce wygląda to tak, że jeśli wniosek o dokonywanie wpłat zostanie złożony przed terminem wypłaty wynagrodzenia, to już od tego wynagrodzenia należy naliczyć pierwsze wpłaty do PPK. Natomiast, jeśli taki wniosek zostanie złożony po wypłacie wynagrodzenia w danym miesiącu, to pierwsze wpłaty powinny zostać naliczone w miesiącu następnym po miesiącu złożenia tego wniosku i dokonane do 15. dnia kolejnego miesiąca.

Przykład: Złożenie wniosku o zawarcie umowy o prowadzenie PPK przez 55-latkę w kwietniu 2023 roku

Pracownik, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat i w związku z tym nie został „zapisany” do PPK, w styczniu 2023 roku ukończył 55 lat. W związku z tym, że nie złożył pracodawcy wniosku o zawarcie umowy o prowadzenie PPK do końca lutego 2023 roku, nie zostanie objęty ponownym autozapisem. Nie oznacza to jednak, że nie będzie mógł przystąpić do PPK. Jeśli pracownik ten (55 +) złoży wniosek o zawarcie umowy o prowadzenie PPK w innym terminie np. w marcu lub później, pracodawca będzie musiał uwzględnić taki wniosek na zasadach ogólnych i zawrzeć w imieniu i na rzecz tego pracownika umowę o prowadzenie PPK. W związku z tym, że wniosek o zawarcie umowy o prowadzenie PPK obowiązuje pracodawcę od momentu jego otrzymania, należy przyjąć, że taką umowę pracodawca powinien zawrzeć niezwłocznie po otrzymaniu wniosku (jeśli pracownik ma wymagany okres zatrudnienia) i od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego po zawarciu tej umowy naliczać wpłaty do PPK. Wpłaty te będą mogły być dokonane od momentu ich naliczenia i pobrania do 15. dnia kolejnego miesiąca.

Obowiązki pracodawcy dot. zawarcia umowy o prowadzenie PPK oraz obliczania, pobierania i dokonywania wpłat do PPK w ramach tzw. autozapisu w 2023 roku

Osoba zatrudniona,			Uczestnik PPK,		
w imieniu której – na skutek złożenia deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK – do końca lutego 2023 roku nie została zawarta umowa o prowadzenie PPK.			który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK do końca lutego 2023 roku.		
do końca marca 2023 roku nie skończy 55 lat	do końca marca 2023 roku osiągnie 55. rok życia, ale nie ukończy 70 lat	do końca marca 2023 roku skończy 70 lat	do końca marca 2023 roku nie skończy 55 lat	do końca marca 2023 roku osiągnie 55. rok życia, ale nie ukończy 70 lat	do końca marca 2023 roku skończy 70 lat
Jeśli osoba ta nie złoży ponownie deklaracji o rezygnacji w marcu 2023 roku i ma wymagany okres zatrudnienia, pracodawca: - w marcu 2023 roku, niezwłocznie, zawrze w jej imieniu umowę o prowadzenie PPK ; - będzie obliczać i pobierać wpłaty do PPK, poczynając od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego tej osobie po zawarciu w jej imieniu umowy o prowadzenie PPK; - wpłaty do PPK, obliczone i pobrane z wynagrodzenia wypłaconego w marcu 2023 roku, przekaze do instytucji finansowej w terminie od 1 do 17 kwietnia 2023 r.	Jeśli osoba ta złożyła wniosek o zawarcie umowy o prowadzenie PPK do końca lutego 2023 roku i ma wymagany okres zatrudnienia, pracodawca: - niezwłocznie zawrze w jej imieniu umowę o prowadzenie PPK; - będzie obliczać i pobierać wpłaty do PPK, poczynając od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego tej osobie po zawarciu w jej imieniu umowy o prowadzenie PPK (czyli poczynając od wynagrodzenia wypłaconego w marcu); - wpłaty do PPK, obliczone i pobrane z wynagrodzenia wypłaconego w marcu 2023 roku, przekaze do instytucji finansowej w terminie od 1 do 17 kwietnia 2023 r. Uwaga! Gdyby osoba ta złożyła wniosek o zawarcie umowy o prowadzenie PPK w marcu 2023 roku (lub później) oraz miała wymagany okres zatrudnienia, pracodawca uwzględni ten wniosek na zasadach ogólnych, to jest zawrze w jej imieniu niezwłocznie umowę o prowadzenie PPK, obliczy i pobierze wpłaty do PPK poczynając od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego po zawarciu tej umowy oraz przekaze te wpłaty do instytucji finansowej, w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.	Nawet gdyby osoba ta złożyła wniosek o zawarcie w jej imieniu umowy o prowadzenie PPK w marcu 2023 roku, pracodawca nie uwzględni tego wniosku. Uwaga! Pracodawca uwzględniłby, na zasadach ogólnych, wniosek o zawarcie umowy o prowadzenie PPK, złożony przez osobę zatrudnioną, która w dacie jego złożenia nie miała jeszcze 70 lat, gdyby wniosek ten został złożony do końca lutego 2023 roku.	Jeżeli uczestnik PPK nie złożył ponownie deklaracji o rezygnacji w marcu 2023 roku, pracodawca: - oblicza i pobiera wpłaty do PPK, poczynając od wynagrodzenia wypłaconego temu uczestnikowi w marcu 2023 roku; - wpłaty do PPK, obliczone i pobrane z wynagrodzenia wypłaconego w marcu 2023 roku, przekazuje do instytucji finansowej w terminie od 1 do 17 kwietnia 2023 r. Uwaga! Gdyby uczestnik PPK złożył wniosek o dokonywanie wpłat do PPK w marcu 2023 roku (lub później), pracodawca uwzględni ten wniosek na zasadach ogólnych, w związku z czym obliczy i pobierze wpłaty do PPK poczynając od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego po złożeniu tego wniosku oraz przekaze te wpłaty do instytucji finansowej w następnym miesiącu.	Nawet gdyby uczestnik PPK złożył wniosek o dokonywanie wpłat do PPK w marcu 2023 roku, pracodawca nie uwzględni tego wniosku. Uwaga! Pracodawca uwzględniłby, na zasadach ogólnych, wniosek o dokonywanie wpłat do PPK złożony przez uczestnika PPK, który w dacie jego złożenia nie miał jeszcze 70 lat, gdyby wniosek ten został złożony do końca lutego 2023 roku.	

Wzór - Informacja o wznowieniu dokonywania wpłat do PPK

.....
(nazwa podmiotu zatrudniającego)

.....
(adres)

.....
(imię i nazwisko osoby zatrudnionej)

.....
(PESEL)

Informacja o wznowieniu dokonywania wpłat do PPK

W związku ze złożeniem przez Pana/Panią deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, informuję, że od 1 kwietnia roku będą dokonywane wpłaty do PPK na Pana/Pani rachunek PPK, chyba że ponownie złożą Pan/Pani deklarację o rezygnacji z ich dokonywania.

Jeżeli przed 1 kwietnia roku ukończy Pan/Pani 55. rok życia, wpłaty do PPK będą dokonywane na Pana/Pani rachunek PPK od 1 kwietnia wyłącznie na Pana/Pani wniosek złożony do ostatniego dnia lutego.*

.....
(data i podpis podmiotu zatrudniającego)

Potwierdzenie otrzymania:

.....
(data i podpis osoby zatrudnionej)

*Co 4 lata (w 2023 r., w 2027 r. itd.), od 1 marca, przestają obowiązywać deklaracje o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK złożone zarówno przez uczestników PPK, jak i przez osoby zatrudnione, w imieniu których - na skutek złożenia tej deklaracji - nie została zawarta umowa o prowadzenie PPK. Jeżeli uczestnicy PPK nie ponowią deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, od wypłacanego im wynagrodzenia będą obliczane i pobierane wpłaty do PPK. Wpłaty do PPK obliczone i pobrane z wynagrodzenia wypłaconego w marcu zostaną dokonane od 1 kwietnia. Dotyczy to także osób zatrudnionych, które do końca lutego nie stały się uczestnikami PPK. W ich przypadku, jeżeli w marcu nie ponowią deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, obliczanie, pobieranie i dokonywanie wpłat do PPK będzie poprzedzone zawarciem w ich imieniu umowy o prowadzenie PPK (art. 16 ust. 1 zdanie drugie, art. 23 ust. 6 ustawy o PPK).

Podmiot zatrudniający nie dokona wpłat za uczestnika PPK, jeżeli uczestnik PPK po złożeniu deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, a przed 1 kwietnia ukończył 70. rok życia (art. 23 ust. 8 ustawy o PPK). Podmiot zatrudniający będzie dokonywać wpłat za uczestnika PPK, który po złożeniu deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, a przed 1 kwietnia, ukończył 55. rok życia, wyłącznie na wniosek tego uczestnika PPK złożony do ostatniego dnia lutego (art. 23 ust. 9 ustawy o PPK). W przypadku złożenia wniosku o dokonywanie wpłat do PPK w marcu lub później, wniosek ten zostanie uwzględniony na zasadach ogólnych.

4. Pytania i odpowiedzi

1. Czy pracodawca musi pytać pracownika o zgodę na „zapisanie” go do PPK?

Nie, aby „zapisać” pracownika do PPK pracodawca nie musi uzyskać jego zgody. W programie tym obowiązuje bowiem tzw. autozapis. Przyjmuje się zatem, że jeśli osoba zatrudniona nie złoży deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, powinna zostać zapisana do programu automatycznie (autozapis).

Zasada ta dotyczy jednak tylko osób między 18. a 55. rokiem życia. Osoba taka, aby stać się uczestnikiem PPK i zacząć oszczędzać w tym programie, nie musi podejmować żadnych działań. Pracownicy, którzy ukończyli 55 lat, ale nie ukończyli 70 lat, aby przystąpić do tego programu powinni złożyć pracodawcy wniosek o zawarcie w ich imieniu i na ich rzecz umowy o prowadzenie PPK.

Pracodawca ma obowiązek poinformować pracowników o możliwości złożenia takiego wniosku.

2. Czy pracodawca musi pytać uczestnika PPK o zgodę na wznowienie za niego wpłat do PPK od kwietnia 2023 roku?

Nie. Pracodawca informuje tylko - do końca lutego 2023 roku - pracowników, którzy złożyli deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK i swoich deklaracji do tego czasu nie „odwołali”, że od 1 kwietnia 2023 roku wznowi dokonywanie za nich wpłat do PPK.

3. Czy deklaracja o rezygnacji może być złożona w dowolnej formie?

Nie. Deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK wymaga formy pisemnej. W myśl art. 78 § 1 kodeksu cywilnego, do zachowania pisemnej formy czynności prawnej potrzebne jest złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli.

Warto też wiedzieć, że oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej. Przy czym do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym (art. 78 [1] k.c.).

Wzór tej deklaracji określony został w rozporządzeniu ministra finansów z 12 czerwca 2019 r. w sprawie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do pracowniczych planów kapitałowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1102 ze zm.).

4. Kiedy można złożyć deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK?

Deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK pracownik, który nie chce zostać uczestnikiem PPK, czyli nie chce, aby w jego imieniu i na jego rzecz została zawarta umowa o prowadzenie PPK, złożyć może od dnia, od którego ustawa o PPK ma zastosowanie do jego pracodawcy. Uczestnik PPK może złożyć taką deklarację w każdej chwili.

Należy podkreślić, że od 1 kwietnia 2023 r. (a następnie co 4 lata) podmiot zatrudniający dokonuje wpłat za osobę, która złożyła deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, chyba że dana osoba ponownie zrezygnuje z ich dokonywania. Takie brzmienie przepisów pozwala uznać, że raz złożona deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat jest skuteczna do ostatniego dnia lutego roku, w którym podmiot zatrudniający jest zobowiązany do wznowienia dokonywania wpłat do PPK za osobę, która złożyła deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Oznacza to, że osoba zatrudniona/uczestnik PPK może złożyć ponowną deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK najwcześniej 1 marca w roku, w którym przypada tzw. ponowny autozapis.

5. Od kiedy pracodawca powinien realizować deklarację o rezygnacji?

Deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK obowiązuje od momentu jej złożenia. Oznacza to, że jeśli złożył ją pracownik, który nie chce zostać uczestnikiem PPK, pracodawca – po otrzymaniu tej deklaracji – nie może już zawrzeć w jego imieniu i na jego rzecz umowy o prowadzenie PPK.

Złożenie przez uczestnika PPK deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK obliguje natomiast pracodawcę do zaprzestania ich odprowadzania, począwszy od chwili, w której uczestnik PPK złożył tę deklarację. Oznacza to, że od momentu złożenia przez uczestnika PPK deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK podmiot zatrudniający nie powinien już przekazać do instytucji finansowej żadnej wpłaty.

6. Do kiedy obowiązuje deklaracja o rezygnacji?

Raz złożona deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK jest skuteczna do ostatniego dnia lutego roku, w którym pracodawca jest zobowiązany do wznowienia dokonywania wpłat do PPK za osobę, która złożyła deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, chyba, że ta osoba wcześniej złoży wniosek o dokonywanie wpłat do PPK, a tym samym „wycofa” się ze złożonej wcześniej deklaracji o rezygnacji.

Pracownik, który złoży deklarację rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, musi liczyć się z tym, że co 4 lata będzie miał miejsce ponowny tzw. autozapis (pierwszy raz w 2023 roku). Obejmie on:

- **osoby zatrudnione, które nie są uczestnikami PPK, bo przed zawarciem w ich imieniu i na ich rzecz umowy o prowadzenie PPK złożyły pracodawcy deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK,**
- **uczestników PPK, którzy już w czasie oszczędzania w tym programie zrezygnowali z dokonywania wpłat do PPK.**

Następny termin wznowienia wpłat wypadnie w 2027 roku, a kolejny w 2031 roku itd.

7. Czy deklarację o rezygnacji można „wycofać”?

„Wycofaniem” deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK jest złożenie pracodawcy wniosku o dokonywanie wpłat do PPK. Wniosek taki w każdej chwili może złożyć pracownik, który wcześniej zrezygnował z dokonywania tych wpłat. Wpłaty do PPK pracodawca dokonywać będzie wówczas począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik złożył ten wniosek.

8. Kiedy najwcześniej można złożyć ponowną deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK?

Ponowną deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK najwcześniej można złożyć 1 marca w roku, w którym przypada tzw. ponowny autozapis. Zgodnie bowiem z ustawą o PPK pracodawca zobowiązany jest wznowić dokonywanie wpłat (co 4 lata) od dnia 1 kwietnia, za osobę zatrudnioną, która złożyła deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat, chyba że osoba ta ponownie zrezygnuje z ich dokonywania, składając nową deklarację podmiotowi zatrudniającemu. Należy pamiętać, że pracodawca zobowiązany jest do końca lutego poinformować osoby, które do momentu przekazania tej informacji złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, o obowiązku dokonywania wpłat od 1 kwietnia, a osoby te, jeśli nie chcą, aby od 1 kwietnia zostały wznowione wpłaty na ich rachunek PPK, powinny złożyć mu ponowną deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

9. Kiedy po otrzymaniu wniosku o dokonywanie wpłat do PPK od pracownika niebędącego uczestnikiem PPK, pracodawca powinien zawrzeć umowę o prowadzenie PPK?

W przypadku, gdy osoba zatrudniona, w imieniu i na rzecz której pracodawca nie zawarł umowy o prowadzenie PPK ze względu na złożenie przez nią deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, złoży wniosek o dokonywanie wpłat do PPK i ma wymagany okres zatrudnienia, podmiot zatrudniający powinien zawrzeć w imieniu i na rzecz tej osoby umowę o prowadzenie PPK niezwłocznie po złożeniu przez nią tego wniosku.

10. Kogo pracodawca zobowiązany jest poinformować o wznowieniu wpłat do PPK od 1 kwietnia 2023 r.?

Przed ponownym autozapisem/wznowieniem dokonywania wpłat do PPK pracodawca ma obowiązek poinformować o tym osoby, które do momentu, w którym przekazywał będzie tę informację, złożyły deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat. Pierwszy raz taką informację pracodawca ma obowiązek przekazać do ostatniego dnia lutego 2023 roku. Kolejne informacje przekazywać będzie co 4 lata (a więc do końca lutego 2027 roku, do końca lutego 2031 roku itd.).

Informacja o wznowieniu wpłat do PPK powinna trafić do pracownika, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, czyli:

- **zarówno do pracownika, który taką deklarację złożył przed zawarciem w jego imieniu i na jego rzecz umowy o prowadzenie PPK, jak i do**
- **uczestnika PPK, który złożył taką deklarację w trakcie oszczędzania w PPK.**

11. Na podstawie jakiego przepisu ustawy o PPK do osoby zatrudnionej, która zadeklarowała niedokonywanie wpłat do PPK, w związku z czym nie stała się uczestnikiem tego programu, mają zastosowanie przepisy ustawy o PPK dotyczące obowiązku informacyjnego i wznowienia wpłat w ramach tzw. ponownego autozapisu?

Wynika to z art. 16 ust. 1 zdanie drugie ustawy o PPK. Podmiot zatrudniający zawiera umowę o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz osoby zatrudnionej - w terminie wskazanym w art. 16 ust. 1 ustawy o PPK - chyba, że osoba zatrudniona zadeklaruje przed upływem tego terminu niedokonywanie wpłat do PPK, na podstawie deklaracji, złożonej w formie pisemnej podmiotowi zatrudniającemu, albo przestanie być w stosunku do tego podmiotu osobą zatrudnioną. Do deklaracji, o których mowa powyżej, przepis art. 23 stosuje

się odpowiednio. W przypadku osób zatrudnionych, które nie zostały „zapisane” do PPK (nie zawarto w ich imieniu i na ich rzecz umowy o prowadzenie PPK, gdyż złożyły podmiotowi zatrudniającemu deklarację o niedokonywaniu wpłat do PPK) odpowiednie zastosowanie ma zatem cały art. 23 ustawy o PPK, dot. m.in. tzw. ponownego. autozapisu. Jest to stanowisko uzgodnione z Komisją Nadzoru Finansowego.

W świetle powyższego, z art. 23 ust. 5 ustawy o PPK wynika obowiązek poinformowania przez podmiot zatrudniający, co 4 lata, w terminie do ostatniego dnia lutego danego roku, osoby zatrudnionej, która złożyła deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK o ponownym dokonywaniu wpłat za tę osobę zgodnie z ust. 6, zaś z ust. 6 wynika obowiązek podmiotu zatrudniającego, co 4 lata, od 1 kwietnia, dokonywania wpłat za osobę zatrudnioną, o której mowa w ust. 2, chyba że osoba ta ponownie zrezygnuje z dokonywania wpłat do PPK, składając podmiotowi zatrudniającemu deklarację, o której mowa w ust. 2.

Oznacza to m.in., że złożona przez osobą zatrudnioną do końca lutego 2023 roku deklaracja niedokonywania wpłat do PPK przestanie obowiązywać od marca 2023 roku, w związku z czym dokonywanie wpłat do PPK za osobę zatrudnioną wymaga uprzedniego zawarcia w imieniu tej osoby i na jej rzecz umowy o prowadzenie PPK, a następnie obliczania i pobierania wpłat do PPK od wypłacanego jej wynagrodzenia oraz dokonywania tych wpłat do PPK, chyba że osoba ta ponownie zadeklaruje niedokonywanie wpłat do PPK.

12. Co to znaczy, że wpłaty będą dokonywane od 1 kwietnia?

Obowiązek dokonywania wpłat do PPK od 1 kwietnia oznacza, że podmiot zatrudniający naliczy i pobierze wpłaty do PPK już w marcu i prześle je do instytucji finansowej (dokona ich) w terminie od 1 do 17 kwietnia. Osoba zatrudniona/uczestnik PPK, który nie chce oszczędzać w PPK, powinien zatem ponownie złożyć deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Taką deklarację osoba zatrudniona/uczestnik PPK może złożyć już 1 marca roku, w którym obowiązuje autozapis. Gdyby jednak osoba zatrudniona/uczestnik PPK zwlekała z decyzją co do oszczędzania w PPK i złożyła deklarację rezygnacji np. dopiero 1 kwietnia, wpłaty, które zostały naliczone w marcu, a jeszcze nie przekazane do instytucji PPK, powinny zostać zwrócone uczestnikowi (niezbędna będzie korekta listy płac).

Uczestnik PPK, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat, a który przed dniem 1 kwietnia ukończył 55 lat, ale nie ukończył 70 lat, jeżeli chce oszczędzać w PPK powinien złożyć pracodawcy wniosek o dokonywanie wpłat do PPK. Podmiot zatrudniający nie może uwzględnić wniosku uczestnika PPK, który złożył deklarację o rezygnacji, ale przed dniem 1 kwietnia ukończył 70 lat.

13. Jak należy postąpić w sytuacji, gdy zatrudniony u danego pracodawcy uczestnik PPK (w wieku 30 lat) złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, a następnie jego zatrudnienie ustało - jeśli po zakończeniu zatrudnienia tego uczestnika PPK u tego pracodawcy przypadnie termin automatycznego wznowienia wpłat do PPK, a następnie uczestnik PPK ponownie zostanie zatrudniony u tego pracodawcy. Czy należy dokonywać wpłat na rachunek PPK takiego uczestnika poczynawszy od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego temu uczestnikowi PPK po ponownym zatrudnieniu?

Deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK obowiązuje do końca lutego roku, w którym następuje automatyczne wznowienie wpłat do PPK. To oznacza, że nawet w sytuacji, kiedy uczestnik PPK nie pozostawał w zatrudnieniu na dzień, od którego następuje automatyczne wznowienie wpłat do PPK, złożona przez niego deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK przestała obowiązywać. Obowiązywanie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK nie jest zależne od pozostawania uczestnika PPK w zatrudnieniu, a jest związane z uczestnictwem w PPK. Tym samym, w razie ponownego zatrudnienia uczestnika PPK w tym samym podmiocie zatrudniającym, w sytuacji opisanej w pytaniu, wpłaty do PPK należy naliczyć poczynawszy od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego temu uczestnikowi PPK w związku z ponownym zatrudnieniem (o ile uczestnik ten nie złożył kolejnej deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK).

14. Załóżmy, że uczestnik PPK (w wieku 40 lat), który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, nie ponowi jej do 10 marca 2023 roku, czyli do dnia wypłaty wynagrodzenia. W takim przypadku pracodawca obliczy i pobierze wpłaty do PPK z tego wynagrodzenia. Co powinien zrobić pracodawca, jeśli pracownik złoży mu deklarację o rezygnacji np. 20 marca 2023 r., czyli jeszcze przed przekazaniem tych wpłat do instytucji finansowej?

W takim przypadku pracodawca będzie miał obowiązek zwrócić pracownikowi wpłaty pobrane z tego wynagrodzenia (pracodawca dokona korekty listy płac). Od momentu złożenia przez uczestnika deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK pracodawca nie powinien już przekazać do instytucji finansowej żadnej wpłaty za tego uczestnika PPK.

15. Mikroprzedsiębiorca nie wdrożył PPK, gdyż wszystkie osoby zatrudnione zadeklarowały mu niedokonywanie wpłat do PPK. Czy złożone przez te osoby deklaracje o rezygnacji będą obowiązywać najpóźniej do końca lutego roku, w którym ma miejsce tzw. ponowny autozapis?

Tak. Jeżeli nie zadeklarują one ponownie niedokonywania wpłat do PPK, mikroprzedsiębiorca będzie miał obowiązek uruchomić ten program. W celu ustalenia terminu na wdrożenie PPK, trzeba będzie zastosować odpowiednio art. 8 ustawy o PPK. Oznacza to, że - jeśli osoby zatrudnione 1 marca roku, w którym obowiązuje tzw. ponowny autozapis, nie ponowią deklaracji o niedokonywaniu wpłat do PPK – dzień ten trzeba będzie uznać za pierwszy dzień, od którego należy liczyć wskazany w art. 16 ustawy o PPK termin na zawarcie umowy o prowadzenie PPK. Umowa o zarządzanie PPK powinna zostać zawarta, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o PPK, nie później niż na 10 dni roboczych przed dniem, w którym przypada termin zawarcia umowy o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz pierwszej osoby zatrudnionej.

Mikroprzedsiębiorca będzie miał obowiązek poinformować o tym osoby zatrudnione, które zadeklarowały mu niedokonywanie wpłat do PPK, do końca lutego roku, w którym ma miejsce tzw. ponowny autozapis.

16. Pracownik, będący uczestnikiem PPK, który złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, zakończy pracę u pracodawcy w listopadzie 2022 roku. W połowie 2023 roku zostanie mu jeszcze wypłacona premia za 2022 rok. Czy od tej premii powinny zostać obliczone i pobrane wpłaty do PPK?

Tak, jeśli pracodawca do tego czasu nie zmieni instytucji finansowej, a pracownik – od marca 2023 roku, przed wypłatą premii – nie złoży ponownie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

Od wynagrodzenia wypłacanego uczestnikowi PPK po ustaniu zatrudnienia należy naliczyć wpłaty do PPK, o ile przed wypłatą tego wynagrodzenia uczestnik nie złożył deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Od tej zasady istnieje wyjątek - w sytuacji, gdy po ustaniu zatrudnienia uczestnika PPK doszło do rozwiązania umowy o zarządzanie PPK zawartej z instytucją finansową, która jest stroną umowy o prowadzenie PPK zawartej w imieniu i na rzecz tego uczestnika PPK, podmiot zatrudniający nie nalicza, nie pobiera i nie dokonuje wpłat do PPK od wynagrodzenia wypłaconego po rozwiązaniu umowy o zarządzanie PPK.

W zw. z tzw. autozapisem, w sytuacji, gdy uczestnik PPK złoży deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK do końca lutego 2023 roku, deklaracja ta przestanie być skuteczna od marca 2023 roku (nie zmienia tego ustanie zatrudnienia w danym podmiocie zatrudniającym). W takim przypadku - jeśli nie doszło do zmiany instytucji finansowej zarządzającej PPK u danego podmiotu zatrudniającego - od wynagrodzenia wypłaconego

temu uczestnikowi np. w czerwcu 2023 roku podmiot zatrudniający naliczy wpłaty do PPK, o ile przed wypłatą tego wynagrodzenia uczestnik PPK nie złożył ponownie deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

Podmiot zatrudniający, przed wypłatą wynagrodzenia po ustaniu zatrudnienia, może ew. potwierdzić jaka jest wola uczestnika PPK w odniesieniu do naliczania wpłat do PPK - po utracie skuteczności deklaracji o rezygnacji złożonej przez niego do końca lutego 2023 roku.

Zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy o PPK, co 4 lata, w terminie do ostatniego dnia lutego roku, w którym ma miejsce tzw. autozapis, podmiot zatrudniający informuje uczestnika PPK, który złożył deklarację, o której mowa w ust. 2, o ponownym dokonywaniu wpłat za tego uczestnika zgodnie z ust. 6. Nie ma przeciwwskazań, aby taka informacja została przekazana także byłemu pracownikowi – uczestnikowi PPK, który złożył deklarację o rezygnacji, jeśli jest to w danym przypadku możliwe, a pracodawca wie, że wypłaci mu jeszcze wynagrodzenie - po ustaniu zatrudnienia. Taki pracownik może jednak złożyć ponownie deklarację o rezygnacji w każdym czasie - od 1 marca 2023 r. Jeśli wypłata premii nastąpi w czerwcu 2023 roku, pracodawca obliczy i pobierze z tej premii wpłaty do PPK, a uczestnik PPK – złoży deklarację o rezygnacji po ich obliczeniu i pobraniu, ale jeszcze przed przekazaniem tych wpłat do instytucji finansowej, trzeba będzie zwrócić mu wpłatę pobraną z jego wynagrodzenia i skorygować listę płac.

17. W listopadzie 2022 roku rozwiązaliśmy umowy o pracę z dwoma pracownikami. Jeden z nich nie został zapisany do PPK, bo przed zawarciem w jego imieniu umowy o prowadzenie PPK zadeklarował niedokonywanie wpłat do PPK. Drugi – złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK już po „zapisaniu” go do tego programu. W kwietniu przyszłego roku będziemy wypłacać premie roczne za 2022 rok. Czy od premii wypłaconych byłym pracownikom też należy naliczyć wpłaty do PPK, przy założeniu, że nie zmienimy do tego czasu instytucji finansowej?

W przypadku byłego pracownika - uczestnika PPK należy naliczyć wpłaty do PPK od otrzymanej w kwietniu 2023 roku premii, chyba, że od 1 marca 2023 r. - przed wypłatą tej premii - uczestnik PPK ponownie złożył deklarację o rezygnacji. Dla obowiązku naliczania, pobierania i dokonywania wpłat do PPK istotne jest bowiem posiadanie przez daną osobę statusu uczestnika PPK oraz to, czy dana należność spełnia definicję wynagrodzenia w rozumieniu ustawy o PPK. Nie ma przy tym znaczenia, za jaki okres przysługuje to wynagrodzenie ani to, czy pracownik nadal pozostaje w zatrudnieniu. Wpłaty do PPK należy naliczyć mimo, że uczestnik PPK w trakcie swojego zatrudnienia u tego pracodawcy złożył mu deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Deklaracja ta bowiem

jest skuteczna tylko do ostatniego dnia lutego roku, w którym obowiązywać będzie tzw. autozapis, czyli obecnie do końca lutego 2023 roku.

W przypadku byłego pracownika, którego pracodawca nie zapisał do PPK, wpłaty od wypłaconej w kwietniu 2023 roku premii nie mogą zostać naliczone. Pracownik ten nie jest bowiem uczestnikiem tego programu. Wprawdzie i jego deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK przestanie obowiązywać z końcem lutego 2023 roku, ale - po ustaniu zatrudnienia - pracodawca nie może „zgłosić” tego pracownika do PPK.

18. Pracodawca zatrudnia 30-letniego pracownika od połowy 2022 roku. Pracownik ten zadeklarował niedokonywanie wpłat do PPK, w związku z czym nie została zawarta w jego imieniu umowa o prowadzenie PPK. Pracodawca wypłaca wynagrodzenia raz w miesiącu, 1. dnia miesiąca kalendarzowego. Czy pracodawca będzie miał obowiązek obliczyć i pobrać wpłaty do PPK z wynagrodzenia wypłaconego temu pracownikowi 1 marca 2023 r.?

Pracodawca będzie miał taki obowiązek tylko wówczas, gdy przed wypłatą wynagrodzenia 1 marca 2023 r. zawrze w imieniu i na rzecz pracownika umowę o prowadzenie PPK.

W zw. z tzw. autozapisem, deklaracja o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, złożona przez pracownika, będzie obowiązywać tylko do końca lutego 2023 roku. Pracownik ma już okres zatrudnienia wymagany dla zawarcia w jego imieniu umowy o prowadzenie PPK. Jeżeli niełoży ponownie deklaracji o rezygnacji, pracodawca będzie miał obowiązek zawrzeć w jego imieniu - w marcu 2023 roku - umowę o prowadzenie PPK. Umowa ta powinna zostać zawarta niezwłocznie. Należy jednak zwrócić uwagę, że „niezwłocznie” nie oznacza „natychmiast”. W orzecznictwie przyjmuje się, że „niezwłocznie” oznacza realny termin, uwzględniający okoliczności miejsca i czasu (por. np. wyroki SN z 13 grudnia 2006 r., II CSK 293/06 oraz z 30 czerwca 2011 r., III CSK 282/10). Jeżeli pracodawca nie zawrze umowy o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz pracownika przed wypłatą wynagrodzenia 1 marca 2023 r., gdyż nie będzie to w jego przypadku realny termin na zawarcie tej umowy, to od wypłaconego w tym dniu wynagrodzenia nie obliczy i nie pobierze wpłat do PPK. Umowę o prowadzenie o PPK ma obowiązek zawrzeć bez zbędnej zwłoki i dopiero od pierwszego wynagrodzenia wypłaconego po zawarciu tej umowy obliczy i pobierze wpłaty do PPK. Należy zwrócić uwagę, że pracodawca powinien móc wykazać wykonanie ciążącego na nim obowiązku „niezwłocznego” zawarcia umowy o prowadzenie PPK.

W przypadku, gdy pracodawca nie zdąży zawrzeć umowy o prowadzenie PPK przed wypłatą wynagrodzenia 1 marca 2023 r. i wypłaca wynagrodzenie tylko raz w miesiącu, to pierwsze wpłaty do PPK obliczy i pobierze z wynagrodzenia wypłaconego pracownikowi w kwietniu 2023 r. - będzie miał

czas na przekazanie tych wpłat do instytucji finansowej od dnia ich obliczenia i pobrania do 15 maja 2023 r.

19. Uczestnik PPK złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, która - w związku z tzw. ponownym autozapisem do PPK - przestanie obowiązywać od 1 marca 2023 r. Pracodawca wypłaca wynagrodzenia na początku każdego miesiąca kalendarzowego. Czy będzie miał obowiązek obliczyć i pobrać wpłaty do PPK od wynagrodzenia wypłaconego temu uczestnikowi PPK na początku marca 2023 roku?

Tak, jeśli uczestnik PPK przed wypłatą tego wynagrodzenia, w marcu 2023 roku, nie złoży nowej deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

Wpłaty obliczone i pobrane z wynagrodzenia wypłaconego uczestnikowi PPK na początku marca 2023 roku powinny zostać przekazane do instytucji finansowej od 1 do 17 kwietnia 2023 r. (15 i 16 kwietnia to sobota i niedziela). Jeśli uczestnik PPK złoży deklarację o rezygnacji już po obliczeniu i pobraniu marcowych wpłat do PPK, ale jeszcze przed ich przekazaniem do instytucji finansowej, wpłaty te nie zostaną dokonane, a wpłata pobrana z wynagrodzenia uczestnika PPK zostanie mu zwrócona.

Aby zminimalizować liczbę ewentualnych korekt list płac, pracodawca może w informacji o tzw. ponownym autozapisie, przekazywanej pracownikom do końca lutego 2023 roku, poprosić ich o ew. decyzje dot. oszczędzania w PPK w terminie uwzględniającym terminy wypłaty wynagrodzeń u tego pracodawcy. Taka prośba pracodawcy nie ograniczy oczywiście uprawnień pracowników wynikających z ustawy o PPK - uczestnik PPK nadal będzie mógł złożyć deklarację o rezygnacji w dowolnym, wybranym przez siebie terminie.

20. Czy jeśli po złożeniu deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK uczestnik PPK wróci do oszczędzania w tym programie w ramach tzw. ponownego autozapisu, to deklaracje w zakresie wysokości wpłaty podstawowej i dodatkowej, złożone temu podmiotowi zatrudniającemu przed dniem złożenia deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK pozostaną ważne?

Tak, takie deklaracje pozostaną ważne. Ustawa o PPK nie określa bowiem terminu obowiązywania deklaracji dotyczących wysokości wpłaty podstawowej oraz deklaracji wpłaty dodatkowej. Zgodnie z art. 27 ust. 6 uczestnik PPK może zmienić wysokość wpłaty podstawowej, wpłaty dodatkowej lub zrezygnować z dokonywania wpłaty dodatkowej w formie zmiany złożonej deklaracji dotyczącej wysokości wpłat do PPK.

Podstawa prawna:

art. 16 ust. 1, art. 23 ustawy z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1342 ze zm.).

Wydawnictwo PFR Portal PPK

Autorzy: Anna Puskarska, Małgorzata Jankowska

Warszawa 2022. Wydanie II. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Dystrybucja i modyfikacja wyłącznie za pisemną zgodą Wydawnictwa

Data wydania: 14.12.2022 r.

PFR Portal PPK sp. z o.o., ul. Krucza 50, 00-025 Warszawa
<https://pfrportal.pl>, <https://www.mojeppk.pl>, tel. 800 775 775